

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Кафедра філософії права та юридичної логіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор НАВС
полковник поліції

Станіслав ГУСАРЄВ
24. 09 . 2021

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ МЕТОДОЛОГІЇ НАУКОВО-ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Статус дисципліни – вибіркова

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – право (08)

Спеціальність – право (081)

Освітня програма – право

Форми здобуття вищої освіти – денна, заочна

Мова навчання – українська

Форма підсумкового контролю – залік

Київ – 2021

Розробники:

Наталія ПОЛУДЬОННА, кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри філософії права та юридичної логіки, відмінник освіти України

Марія РОГОВЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри філософії права та юридичної логіки

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ протокол від 16 вересня 2021 року, № 2

Завідувач кафедри філософії права та юридичної логіки

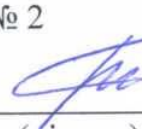

Дмитро АНДРЕЄВ

(підпис)

Схвалено науково-методичною радою НАВС протокол від 24 вересня 2021 року, № 2

Голова науково-методичної ради

Станіслав ГУСАРЕВ

(підпис)

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни
Робоча програма переглянута на 202 /202 н.р. без змін; зі змінами .
(Додаток _).

протокол засідання кафедри від

___ . ___ 202_ № ___

Завідувач кафедри

Дмитро АНДРЕЄВ

протокол науково-методичної ради

від ___ . ___ .202__ № ___

Голова НМР

Станіслав ГУСАРЕВ

Робоча програма переглянута на 202 /202 н.р. без змін; зі змінами
(Додаток _).

протокол засідання кафедри від

___ . ___ 202_ № ___

Завідувач кафедри

Дмитро АНДРЕЄВ

протокол науково-методичної ради

від ___ . ___ .202__ № ___

Голова НМР

Станіслав ГУСАРЕВ

Загальні відомості про навчальну дисципліну

Предметом вивчення навчальної дисципліни є види, форми, особливості та специфіка наукової діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є опанування знаннями з організації науково-дослідної діяльності, сприяння розвитку наукового світогляду і творчого мислення.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є створення умов для засвоєння основ методології наукової діяльності, її організацію та здійснення, методики отримання та перевірки нового знання, оформлення наукового звіту.

Пререквізити: «Юридична компаративістика», «Правові інструменти альтернативного вирішення спорів».

Постреквізити: «Публічне право: практика тлумачення і застосування», «Нормотворча діяльність».

Компетентності відповідно до освітньої програми ступеня вищої освіти магістр

Загальна компетентність, якою повинен оволодіти здобувач вищої освіти:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності :

ФК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

ФК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

ФК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і

виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

Знання, уміння, навички

знати: основний поняттєво-категоріальний апарат методології науки; особливості наукової діяльності, її види, форми, суб'єкти; вимоги до наукового дослідження, його наукового та науково-прикладного результату; характерні особливості наукової мови, форми наукових документів; організацію роботи із джерелами наукової інформації; загальну характеристику теоретичних та емпіричних методів наукових досліджень;

вміти: організовувати власну розумову діяльність; застосовувати сучасні ефективні засоби роботи з науковою та науково-методичною літературою; доцільно використовувати категоріально-поняттєвий апарат методології науки; раціонально використовувати методи наукового пізнання.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	денна форма здобуття вищої освіти		заочна форма здобуття вищої освіти	
	дб	ксф	дб	ксф
Кількість кредитів ECTS – 3	рік підготовки			
	1	1	1	1
	Семестр			
	2	2	2	2
Загальна кількість годин	Лекції			

– 90	8	8		
	Семінарські			
	8	8	12	12
	Практичні			
	14	14	2	2
	Самостійна робота			
	60	60	76	76
	Вид контролю			
	залік	залік	залік	залік

3. Тематичний план

3.1. Для здобувачів вищої освіти ступеня магістр за денною формою навчання

№ з/п	Назви тем	Нормативний обсяг годин	з них				
			Усього годин з викладачем	з них			
				Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Самостійна робота
Розділ 1. Педагогіка освітньої діяльності							
1.	Тема 1. Методологія науково-дослідної роботи	20	6	2	4	14	
2.	Тема 2. Планування, організація та здійснення науково-правових досліджень.	22	8	2	2	4	14
3.	Тема 3. Форми наукових документів: вимоги та внутрішня логіка.	22	8	2	2	4	14
4.	Тема 4. Загальна характеристика методів науково-правових досліджень.	26	8	2		6	18
Усього годин		90	30	8	8	14	60
Підсумковий контроль: залік							

3.2. Для здобувачів вищої освіти ступеня магістр за заочною формою навчання

№ з/п	Назви тем	Нормативний обсяг годин	з них				
			Усього годин з викладачем	з них			
				Лекцій	Семинарських занять	Практичних занять	Самостійна робота
Розділ 1. Педагогіка освітньої діяльності							
1.	Тема 1. Методологія науково-дослідної роботи	23	2		2	21	
2.	Тема 2. Планування, організація та здійснення науково-правових досліджень.	22	1		1	21	
3.	Тема 3. Форми наукових документів: вимоги та внутрішня логіка.	22	1		1	21	
4.	Тема 4. Загальна характеристика методів науково-правових досліджень.	23	2		2	21	
Усього годин		90	6		4	2	84
Підсумковий контроль: залік							

4. Плани семінарських занять

*Денна форма здобуття вищої освіти,
за рахунок коштів державного бюджету*

Тема 1. Методологія науково-дослідної роботи

Питання до 1 семінарського заняття

1. Поняття про науку як систему знань.

Сутність, діалектика і рушійні сили процесу пізнання. Правова дійсність як об'єкт пізнання, правові процеси та явища як предмети наукового пізнання.

Поняття про науку, її сутність, цілі та функції. Характерні риси юридичної науки. Історія становлення і розвитку науки та юридичної науки.

Статуси наукового знання. Основні елементи науки: визначення та загальна характеристика.

2. Загальна методологія наукової творчості.

Методологія наукових досліджень: значення, мета, завдання, функції та види.

Поняття методології права. Методологічна криза наукового пізнання права, її наслідки та шляхи подолання.

Структура методології. Філософська (або фундаментальна) методологія. Використання філософських категорій у пізнанні права.

Загальнонаукова методологія. Конкретнонаукова методологія. Особливості методології спеціальних юридичних наук. Використання спеціально наукових методів у вивченні правової дійсності.

Питання до 2 семінарського заняття

Наукове дослідження як особлива сфера діяльності.

1. Наукова діяльність, її види та форми.
2. Суб'єкти наукової діяльності. Підготовка та атестація наукових та науково-педагогічних кадрів.
3. Сутність наукового дослідження і специфіка правових досліджень. Науковий та науково-прикладний результат у галузі «право».

Тема 2. Планування, організація та здійснення науково-правових досліджень.

Питання до семінарського заняття

1. Загальна характеристика науково-дослідних етапів.
2. Сутність та зміст організаційного етапу. Програма дослідження, її методологічне та методичне забезпечення.
3. Дослідний етап: мета, завдання та здійснення.
4. Сутність та значення завершального етапу.

Завдання до 1 практичного заняття

1. Створити структурно-логічну схему етапів проведення наукових досліджень.
2. Скласти розширений план дослідного етапу наукового дослідження на запропоновану тему.

Завдання до 2 практичного заняття

1. Аналіз авторефератів з метою порівняння логічної структури організації наукового дослідження.
2. Виконання вправ з формулювання наукового результату та визначення форми реалізації результатів наукового дослідження.

Тема 3. Форми наукових документів: вимоги та внутрішня логіка

Питання до семінарського заняття

1. Поняття наукового документу: форми, вимоги та внутрішня логіка.
2. Характерні особливості наукової мови.

3. Функціонально-лексичні та логічні засоби зв'язку у науковому тексті.
4. Техніко-орфографічне оформлення наукового документу.
5. Уніфікація елементів наукового документу.

Завдання до 1 практичного заняття

1. Складання словника категоріально-поняттєвого масиву з теми навчальної дисципліни.
2. Написання есе (рецензію) на запропоноване джерело наукової інформації.
3. Виконання вправ з оформлення посилань на різні форми наукових публікацій.
4. Використовуючи порівняльно-правовий метод пізнання проаналізуйте систему джерел права у правових системах романо-германського типу.

Завдання до 2 практичного заняття

1. Написання анотації на запропоновану статтю (окремий розділ навчального посібника Колесников О.В. Основи наукових досліджень. 2-е вид. випр. та доп.: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 144 с.).
3. Здійснити аналіз запропонованого наукового тексту та знайти функціонально-лексичні та логічні помилки.

Тема 4. Загальна характеристика методів науково-правових досліджень

Завдання до 1 практичного заняття

1. Здійснити ранжування понять за глибиною визначення: «метод», «метод», «метод науки», «методика». Виокремити вимоги відбору методів дослідження.
2. Провести класифікацію методів наукових досліджень. Результати оформити у таблицю.
3. Виявити спільне та відмінне методів: дедукції (індукції), аналіз (синтез), абстрагування, формалізації, конкретизації, моделювання, аналогії, ідеалізації, класифікації, порівняння, аргументації, соціально-юридичний метод, системно-функціональний метод, узагальнення та діалектичний, історико-правовий метод (за варіантами).
4. Наведіть приклади доцільності використання психологічних методів (метод спостереження, тестування) досліджень у галузі «право».

Завдання до 2 практичного заняття

1. Виконання дослідницьких завдань із використанням методів: інтерв'ю, анкетування, опитування (опитування громадської думки).
2. Виконання дослідницьких завдань із використанням методів: контент-аналізу, статистичного та експертної оцінки.

3. Практичне вправлення з використання візуальних методів.
4. Виконання дослідницьких завдань із використанням методу експертних оцінок.

Завдання до 3 практичного заняття

1. Навести приклади практики доцільного використання методів дедукції (індукції), абстрагування, правового моделювання, аналогії, класифікації, аргументації, соціально-юридичний метод, системно-функціональний метод, метод ідеалізації, узагальнення та діалектичний, історико-правового методу.

2. Використання психологічних методів (біографічний та метод вивчення продуктів діяльності) досліджень у галузі «право».

3. Методика використання методів: інтерв'ю, анкетування, опитування, контент-аналізу, статистичного методу, експертної оцінки, узагальнення незалежних характеристик, порівняльно-правовий.

4. Завдання із формування вибіркової сукупності дослідження.

*Заочна форма здобуття вищої освіти,
за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб*

Тема 1. Методологія науково-дослідної роботи

Питання до семінарського заняття

1. *Поняття про науку як систему знань.* Сутність, діалектика і рушійні сили процесу пізнання. Правова дійсність як об'єкт пізнання, правові процеси та явища як предмети наукового пізнання. Поняття про науку, її сутність, цілі та функції. Характерні риси юридичної науки. Історія становлення і розвитку науки та юридичної науки. Статуси наукового знання. Основні елементи науки: визначення та загальна характеристика.

2. *Загальна методологія наукової творчості.* Методологія наукових досліджень: значення, мета, завдання, функції та види. Поняття методології права. Методологічна криза наукового пізнання права, її наслідки та шляхи подолання. Структура методології. Філософська (або фундаментальна) методологія. Використання філософських категорій у пізнанні права. Загальнонаукова методологія. Конкретнонаукова методологія. Особливості методології спеціальних юридичних наук. Використання спеціально наукових методів у вивченні правової дійсності.

3. *Наукове дослідження як особлива сфера діяльності.* Наукова діяльність, її види та форми. Суб'єкти наукової діяльності. Підготовка та атестація наукових та науково-педагогічних кадрів. Сутність наукового дослідження і специфіка правових досліджень. Науковий та науково-прикладний результат у галузі «право».

Тема 2. Планування, організація та здійснення науково-правових досліджень.

Питання до семінарського заняття

Загальна характеристика науково-дослідних етапів. Сутність та зміст організаційного етапу. Програма дослідження, її методологічне та методичне забезпечення. Дослідний етап: мета, завдання та здійснення. Сутність та значення завершального етапу.

Тема 3. Форми наукових документів: вимоги та внутрішня логіка

Питання до семінарського заняття

Поняття наукового документу: форми, вимоги та внутрішня логіка. Характерні особливості наукової мови. Функціонально-лексичні та логічні засоби зв'язку у науковому тексті. Техніко-орфографічне оформлення наукового документу. Уніфікація елементів наукового документу.

Тема 4. Загальна характеристика методів науково-правових досліджень

Завдання до практичного заняття

1. Здійснити ранжування понять за глибиною визначення: «метод», «метод», «метод науки», «методика». Виокремити вимоги відбору методів дослідження.
2. Провести класифікацію методів наукових досліджень. Результати оформити у таблицю.
3. Виявити спільне та відмінне методів: дедукції (індукції), аналіз (синтез), абстрагування, формалізації, конкретизації, моделювання, аналогії, ідеалізації, класифікації, порівняння, аргументації, соціально-юридичний метод, системно-функціональний метод, узагальнення та діалектичний, історико-правовий метод (за варіантами).
4. Наведіть приклади доцільності використання психологічних методів (метод спостереження, тестування) досліджень у галузі «право».
5. Виконання дослідницьких завдань із використанням методів: інтерв'ю, анкетування, опитування (опитування громадської думки).
6. Виконання дослідницьких завдань із використанням методів: контент-аналізу, статистичного та експертної оцінки.
7. Практичне вправлення з використання візуальних методів.
8. Виконання дослідницьких завдань із використанням методу експертних оцінок.
9. Навести приклади практики доцільного використання методів дедукції (індукції), абстрагування, правового моделювання, аналогії, класифікації, аргументації, соціально-юридичний метод, системно-функціональний метод, метод ідеалізації, узагальнення та діалектичний, історико-правового методу.
10. Використання психологічних методів (біографічний та метод вивчення продуктів діяльності) досліджень у галузі «право».
11. Методика використання методів: інтерв'ю, анкетування, опитування, контент-аналізу, статистичного методу, експертної оцінки, узагальнення незалежних характеристик, порівняльно-правовий.

12. Завдання із формування вибіркової сукупності дослідження.

5. Завдання самостійної роботи

5.1. Практикум

1. Складання узагальнюючих таблиць, структурних блок-схем із запропонованої теми лекції.
2. Складання кросвордів та тестів із запропонованої теми.
3. Складання словника категоріально-поняттєвого масиву з навчальної дисципліни.
4. Написання анотації на запропоновану статтю (окремий розділ навчального посібника з навчальної дисципліни).
5. Написання есе (рецензії) на запропоноване джерело наукової інформації.
6. Робота з рекомендованою додатковою літературою навчальної дисципліни «Сучасні методології науково-правових досліджень».
7. Вивчення Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848-VIII.
8. Наведіть приклади відомих вам наукових шкіл з різних галузей права та оформіть за схемою: лідери, досліджувані проблеми, послідовники лідера.
9. Використайте статистичний метод пізнання для досліджуваного Вами явища з метою підтвердження його стабільності чи динамізму.
14. Розкрийте співвідношення загальнонаукової та спеціально-юридичної методології. Чи може спеціально-юридична методологія існувати як самостійна підсистема прийомів та засобів пізнання?
15. Використовуючи порівняльно-правовий метод пізнання проаналізуйте систему джерел права у правових системах романо-германського типу.
16. Використовуючи прийоми та засоби правового моделювання запропонуйте проект типового нормативно-правового наказу ректора НАВС.
17. Творча спадщина науковців НАВС (характеристика за вибіркоким принципом).

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

7. Методи навчання

Методи навчання: бінарні, частково-пошукові; *словесні методи* (лекція, розповідь-пояснення), *наочні* (ілюстрація), *практичні* (репродуктивні, проблемно-пошукові, інтерактивні (дискусія); інформаційні й евристичні, складання коментованої схеми навчального питання, метод термінологічного вправління.

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Рейтингова система оцінювання результатів навчання.

Аудиторна робота (поточне накопичення балів) 60%					Підсумковий контроль (залік)	Сума
T1	T2	T3	T4	Самостійна робота	40%	100%
10	10	15	15	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	Пояснення
90 – 100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	Непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення

Форми контролю – усне та письмове опитування. *Контроль самостійної* здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань, передбачених програмою.

Методи поточного контролю:

- усне опитування (бліц-опитування, фронтальне опитування);
- робота за індивідуальними завданнями;
- тестування;
- захист проектів (презентацій);
- поняттєве вправлення;
- групові завдання, що передбачають розв'язання або підготовку проблемних ситуацій.

При поточному контролі оцінюються усні виступи, наукові доповіді, презентації, вирішення практичних завдань і тестів, творчі й проектні роботи.

Методи підсумкового контролю: усна відповідь або тестування.

При підсумковому контролі застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).

9. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

Програми та силабус навчальної дисципліни, мультимедійна система з можливостями візуальної презентації навчальних матеріалів у вигляді слайдів та аудіо-/відео-, тексти лекції, навчально-методичні матеріали на офіційному вебпорталі НАВС «Дистанційні курси».

10. Перелік питань/завдань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

1. Поняття про науку: ознаки, цілі та функції. Характерні риси психологічної науки.
2. Закон України „Про наукову і науково-технічну діяльність” від 26.11.2015 № 848-VIII щодо мети і завдань державної політики з наукової та науково-технічної діяльності.
3. Принципи наукової методології: загальна характеристика.
4. Теоретичні методи науково-правового дослідження, їх загальна характеристика.
5. Сутність пізнання, його двоконтурна структура.
6. Класифікації наукових методів: характеристика загальновідомих підходів.
7. Мета та завдання науки. Право, як наука: характеристика змісту та комплексу завдань.
8. Умови ефективності наукового дослідження.
9. Функції і статуси наукового знання.
10. Сутність методу спостереження, його організація. Характеристика типових помилок в організації спостереження.
11. Пізнавальні елементи науки, їхня характеристика.
12. Сутність понять “метод”, “науковий метод”, “метод науки”, “методика”, “метод дослідження”.
13. Наукова діяльність: види, сутність та комплекс завдань.
14. Характеристика етапу узагальнення та апробації результатів дослідження.
15. Вимоги до формулювання наукових висновків.
16. Суб’єкти наукової діяльності, їхня характеристика. Наукова кваліфікація, науковий ступінь та вчене звання.
17. Дослідний етап наукового дослідження: методичне та методологічне забезпечення.
18. Підготовка та атестація наукових та науково-педагогічних кадрів.
19. Загальна характеристика теоретичних методів: порівняння, аргументації, системно-функціональний метод, системно-діяльнісний метод, ідеалізації, узагальнення.
20. Характеристика змістовно-теоретичного (організаційного) етапу наукового дослідження.
21. Характеристика видів і форм наукової інформації. Сутність інформаційно-наукового пошуку.

22. Наукова школа: функції та основні ознаки.
23. Характеристика форм наукових публікацій – реферат, тези.
24. Характеристика статті як форми наукової публікації.
25. Загальна характеристика стадій науково-дослідного процесу.
26. Вимоги та внутрішня логіка наукового реферату.
27. Загальна характеристика розвідувального, описового та аналітичного дослідження.
28. Сутність наукового та науково-прикладного результату у галузі права.
29. Методологія наукового пізнання: значення, мета та принципи.
30. Характеристика функцій методології наукового пізнання.
31. Структура методології наукового пізнання.
32. Пошук методологічних основ наукового дослідження.
33. Використання методів статистики у дослідженнях галузі «право».
34. Науковий документ: комплекс вимог. Науковий документ як одиниця інформаційних ресурсів.
35. Публікація, збірник наукових праць, книжка, брошура, розробка, рукопис депонований: функції та загальна характеристика.
36. Характерні особливості наукової мови.
37. Функціонально-лексичні засоби зв'язку у науковому документі.
38. Логічні засоби зв'язку наукового стилю.
39. Техніко-орфографічне оформлення наукового документу.
40. Уніфікація елементів наукового документу.
41. Вимоги державних стандартів України (ДСТУ) щодо оформлення звітів про наукові дослідження.
42. Загальна характеристика теоретичних методів: дедукції (індукції), аналіз (синтез), абстрагування, формалізації, конкретизації, моделювання, аналогії, класифікації.
43. Порівняльна характеристика наукових есе, рецензії та анотації.
44. Сутність методу вивчення продуктів діяльності у галузі «право».
45. Аргументація, верифікація та фальсифікація результатів наукового дослідження.
46. Анкетування як метод наукових досліджень.
47. Міжнародне співробітництво вчених. Фонди сприяння розвитку науки і техніки, наукові гранти, міжнародні науково-дослідницькі програми, стажування за кордоном.
48. Наукова стаття: види, архітектоніка, вимоги до оформлення.
49. Взаємозв'язок методології, методів та методики дослідження у галузі «право».
50. Експертні оцінки як метод наукових досліджень у галузі «право».
51. Види візуалізації даних дослідження. Типи шкал.
52. Контент-аналіз як метод наукових досліджень у галузі «право».
53. Обсяг вибірки. Принципи формування вибіркової сукупності.
54. Репрезентативність вибірки як її якісна характеристика.

55. Загальна характеристика типів вибірки.
56. Повнота, надійність, стійкість та технологічність наукової інформації.
57. Порівняти методи експертних оцінок і метод комісій, методи якісної обробки даних та кваліметричні методи.
58. Сутність поняття «методологічна основа дослідження», методика її формування.
59. Загальна характеристика емпіричних методів: тестування, біографічний, метод експертних оцінок, словесні методи, метод контент-аналізу.
60. Сутність методу експерименту у дослідженнях галузі «право».

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. «Про вищу освіту»: Закон України № 1556-VII від 01.07. 2014 р.
2. «Про наукову і науково-технічну діяльність»: Закон України № 848 – VIII від 26.11.2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 3.
3. «Про наукову і науково-технічну експертизу»: Закон України № 51/95-ВР від 10.02.1995 (редакція від 16.10.2020) // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 9, ст. 56.
4. «Про авторське право і суміжні права»: Закон України № 3792 – XII від 23.12.1993 р. (редакція від 05.01.2022) // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – №13 – ст. 64.
5. «Про інформацію» Закон України № 2657-XII від 02.10.1992 р. (редакція 01.01.2022) // Відомості Верховної Ради України. – 1992 – № 48, ст.650.
6. «Про науково-технічну інформацію» Закон України № 3322-XII від 25.06.1993 р. (редакція від 19.04.2014) // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – №33 – ст. 345.
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (редакція від 19.04.2019).
8. Наказ МОН 14.01.2019 № 13 «Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам» (редакція від 28.05.2021).
9. Концепція розвитку НАВС на 2019-2024 рр.

Основна література:

1. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень [текст] : Навчальний посібник / Г.О. Бірта, Ю.Г. Бургу. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 142 с.

2. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т.І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.

3. Вдовенко Н. М., Сокур Л. В., Михальчишина Л. Г. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності: методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів ОС «Магістр» спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Прикладна економіка». К.: НУБіП України, 2021. 100 с. Головій В.М., Кузькін Є.Ю., Піддубна Л.В. Основи наукової діяльності: методологія, організація, оформлення результатів : [Навчальний посібник]. – К.: «Хай-Тек Пресс», 2010. – 344 с.

4. Грабченко А.І., Федорович В.О., Гаращенко Я.М. Методи наукових досліджень: Навч. посібник. – Х.: НТУ «ХП», 2009. – 142 с.

5. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : Навчальний посібник. Вид-во: Право, 2019. – 368 с.

6. Зацерковний В. І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.

7. Кислий В.М. Організація наукової діяльності: Навчальний посібник / В.М. Кислий. – Суми: Університетська книга, 2011. – 224 с.

8. Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студ., курсантів, аспірантів та ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.

9. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / М.В. Корягін, М.Ю. Чік. – К.: Алерта, 2014. – 622 с.

10. Краснобокий Ю.М. Словник-довідник науковця-початківця. – К.: Науковий світ, 2000. – 83 с.

11. В. Ю. Медвідь, Ю. І. Данько, І. І. Коблянська Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях) – [Таблиці, схеми]/ – К. : Університетська книга, 2020. – 2019 с.

12. Леміш Н. Основи науково-дослідної роботи: навч. посіб. /Ю.І. Палеха, Н.О. Леміш. – К.: Видавництво Ліра-К, 2013. – 336 с.

13. Полудьонна Н.С. Системний підхід у дослідженні суспільства і психології людини // Психічне здоров'я. – 2005. – № 1 (6). – С. 18.

14. Прибутько П.С., ін.. Основи методології наукових досліджень – МВС України, НАВС. – К., 2015.

15. Шейко В.М., Кушнарченко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 7-є видання, перероблене і доповнене. – К.: Знання, 2010. – 295 с.

Додаткова література:

1. Канке В.А. Методологія наукового познання: учебник – Издательство: Омега-Л, 2017.

2. Паниотто В.И., Максименко В.С. Количественные методы в социологических исследованиях / В.И.Паниотто, В.С.Максименко. – К.:

Либідь, 2003. – 272 с.

3. Методологія та організація наукових досліджень: посібник / О.І. Гуторов / Харк. нац. аграр. ун-т. – Х.: ХНАУ, 2017. – 57 с.

4. Мальська М. П. Організація наукових досліджень : навчальний посібник / М. П. Мальська, І. Г. Пандяк. – К.: «Центр учбової літератури», 2017. – 136 с.

5. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.

6. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). – К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. – 607 с.

7. Соболев Х.С. Методологія і принципи наукових досліджень: Навчальний посібник / Х. С. Соболев, Н. І. Петровська, О. М. Гуняк. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 92 с.

НЕ РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА – Колесников О.В. Основи наукових досліджень. 2-е вид. випр. та доп.: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 144 с.

11. Інформаційні ресурси

- Освітній портал
 MyReferatik http://myreferatik.in.ua/load/referat_2_kurs/filosofija/m
- Освітній портал MyReferatik
http://myreferatik.in.ua/load/referat_2_kurs/filosofija/m
- Законодавча база Верховної Ради України – [http : // www. zakon .rada . gov . ua/](http://www.zakon.rada.gov.ua/)
- Міністерство освіти і науки України – [http: // www. mon. gov .ua /](http://www.mon.gov.ua/)
- Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – [http : // www/ nbuv . gov . ua /](http://www.nbuv.gov.ua/)
- Освітній портал – [http : // www. osvita . org . ua/](http://www.osvita.org.ua/)
- Веб-сайт Академічна книгарня@онлайн – <http://www.akbooks.com.ua/>
- Український лінгвістичний портал «Словники України» – [Lcorp.ulif.org.ua](http://lcorp.ulif.org.ua)
- Веб-сайт Книжкової палати України імені Івана Федорова (Київ) – <http://www.ukrbook.net/>
- Веб-сайт Бібліотеки в мережі Internet <http://library.zntu.edu.ua/res-librel.html>
- Колекція посилань на кращі електронні бібліотеки <http://lyapota.boom.ru/lib.htm>
- Інформаційно-довідковий портал „Library.ru” <http://book.uraic.ru/ssylki/biblioteki>
- Веб-сайт Бібліотеки Конгресу США <http://www.loc.gov/>

Веб-сайт Національної бібліотеки Франції www.bnf.fr/–
Bibliothèque Nationale или BNF

Веб-сайт Британської бібліотеки– www.bl.uk/

Система дистанційного навчання «MOODLE» ВТЕІ КНТЕУ –
<http://sun.vtei.com.ua>

Методологія науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://www.inter-pedagogika.ru>.

Методологія науки – Fajr [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific.

Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс].
– Режим доступу : <http://www.nplu.kiev.ua>.

Харківська державна наукова бібліотека ім. Короленка [Електронний
ресурс]. – Режим доступу : <http://korolenko.kharkov.com>.

Шмелев А. Г. Традиционная психометрика и экспериментальная
психосемантика: объектная и субъектная парадигмы [Електронний ресурс] /
А. Г. Шмелев. – Режим доступу: <http://www.portalus.ru>.

Основи методології та організації наукових досліджень: Навч.
Посібник для студентів [Електронний ресурс] / За ред. А.Є.Конверського. –
Режим доступу: http://www.ebooktime.net/book_254.html.

Новиков А.М. Методология [Електронний ресурс] / А.М. Новиков,
Д.А. Новиков. – Режим доступу: <http://www.mtas.ru/uploads/methodology.htm>.

Марцин В.С. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник
[Електронний ресурс] / Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. – Режим
доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-162.html>.

Мальська М. П. Організація наукових досліджень :навчальний
посібник / М. П. Мальська, І. Г. Пандяк. – К.: «Центр учбової літератури»,
2017. – 136 с.

РОЗРОБНИКИ:

_____ **Наталія ПОЛУДЬОННА**

_____ **Марія РОГОВЕНКО**